

Večinoma se strinjajo učenjaki v tem, da so biline doma na južnem Ruskem, kjer so se razvijale in pele do prihoda Tatarjev. Po grozilih tatarskih pogromih je pa na južnem in na srednjem Ruskem za dolgo vrsto let popolnoma utihnila narodna poezija, ko so se pa Rusi čez 300 let zopet osvobodili tatarskega jarma, je oživila tudi narodna pesem.

Slednjič še nekaj o meri, v kateri so napisane biline. Dolgo časa ni bilo mogoče najti določenega pesniškega metra. Prvi zbiratelj Kirša Danilov ni ločil verzov, ampak je pisal vrste nepretrgoma naprej; v tiskani izdaji so se sicer ločile vrste druga od druge, toda naredilo se je več napak. Vsled tega ni bilo mogoče določiti pesniškega metra. Šele ko je Hilferding v donski guberniji iz ust narodnih pevcev slišal biline in si jih je dal peti, se mu je tudi posrečilo določiti za trdno njihovo pesniško mero.

Podlaga vsakega verza je bil v začetku trohej, navadno je imel eden verz 4, 5 ali 6 trohejev, poslednjemu se je dodal še kratki zlog, da je postal daktil, n. pr.:

V stólnom / bilô / gôrô/djê vò / Kijêvjê.

Narodni pevec biline se drži dosti strogo te mere. Toda včasih se delajo izjeme. Prva taka izjema je, da se včasih na koncu verza, da bi se misel bolj krepko povedala, dodá še en dolg zlog, na katerem se čuje polunaglas. Tako na primer v sledečem ironičnem vzkliku junakinje Mikuline:

Jâ-tô / dûmâ/lâ, kô/mâri/kî pô/kûšî vâj/ût
an tô / ruski/je bô/gati/ri pôšč/ôlkivâ jut!

Iz kolikorkoli trohejev obstoji verz, vedno se slišijo v njem trije močni naglasi, katerih zadnji pade vedno na dolgi naglašeni zlog poslednjega troheja, n. pr.:

V stólnom bilo górodje vo Kíjevje,
da u láskavago knjázza u Vladímirja
bilo pírovánije počésten píř,
ná mnogih knjazéj, ná bójarov.

To pravilo je zlasti važno v neredkih slučajih, ko stoji koncem verza beseda, ki ima v prozi svoj naglas, različen od naglasa v verzu. Tako se na primer čita: „Vo čistóm pôljě“, „ni odnôj ptíčkí“, ne pa, kakor v navadni rabi „vo čistom pólje“, „ni odnôj ptíčkí“.

Velikokrat se je pa pri narodnem pevcu ruske biline prvotna pesniška mera izgubila, ali bolje rečeno, razvezala. Glavno pravilo, ki se mora vedno izpolnjevati, je, da ima vsak verz tri globoke udarce ali naglase, drugače se je pa trohej razvezal čisto v daktile ali v anapeste. Toda nikdar ne smeta slediti dva naglasi zaporedoma, ampak med njima mora vedno biti vsaj eden kratek zlog. Na takem narodnem metru je osnoval n. pr. Lermontov svojo znano pesem „Pesen pro carja Ivana Vasiljeviča, molodago opričnika: udalago kupca Kalašnikova.“

N. pr.:

Zakatilosja krasnoje sólniško,
zakatilos za góruški visókija,
za morjá globókija širókija,
razsaždáliš časti zvjezdí po svjetbý nebu.

(Dalje.)

Romanca.

Zložil Tonej Jelenič.

Noč in dan žvižgal
sokol v podolju,
zvesta kraljica
prepevala v polju —
bógme, prepevala v polju.

Detelja komaj
cvet razprostrla,
v duši sokolu
ljubezen umrla —
bógme, ljubezen umrla.

Detelja rdeča
ni še odcvela,
križ je mrliški
kraljica objela —
bógme, kraljica objela.

Niso zvonili,
niso molili,
sokol je žvižgal
na mladi gomili —
bógme, na mladi gomili...

